

Inhoud	
	Intro
pg. 1	voorstelling vakken - cluster - teams
pg. 2	inhoud - afkortingen - leerkrachtenteams
	Onderwijsdoelen Lichamelijke opvoeding A & B stroom
pg. 3	vakfiche
pg. 4	teamfiche
pg. 5-8	eindtermen

Afkortingen	
SC	sleutelcompetentie
BS	bouwsteen
ET	eindterm te bereiken op populatieniveau
BG	basisgeletterdheid minimaal te bereiken door iedere leerling
UD	uitbreidingsdoel
X	resultaatverbintenis
*	maakt integraal deel uit van het vak = verplicht
°	attitudinaal = inspanningsverplichting - eindterm (A°) / dimensie (°)

Leerkrachtenteams	
STEM cluster	leerkrachten Wiskunde - Natuurwetenschappen - Techniek
transversaal team	leerkrachten Nederlands - Wiskunde - Natuurwetenschappen - Techniek - Economie - Aardrijkskunde - Geschiedenis - Frans/Engels
team eerste graad	leerkrachten Nederlands - Wiskunde - Natuurwetenschappen - Techniek - ICT & media - Economie - Aardrijkskunde - Geschiedenis - Frans/Engels - LO - PO - MO

Graadcoördinator
De taken van de graadcoördinator kunnen worden uitgevoerd door: een coördinator, een adjunct-directeur, een technisch adviseur, een technisch adviseur-coördinator of een directeur.

AV Lichamelijke opvoeding A / B stroom

Leerkracht Lichamelijke opvoeding		
Eindtermen die te bereiken zijn op populatieniveau en integraal deel uit maken van AV Lichamelijke opvoeding		
Vakgebonden ET Lichamelijke opvoeding	Transversale ET Gezondheid	Extra ET - keuze leraar/vakgroep
1.2 1.3 1.4 1.5 1.9 1.10 1.11 1.12	1.13	
POV-2019-AB-1	POV-2019-AB-T-K	
Evaluatie gebeurt door vakleerkracht = persoonlijke verantwoordelijkheid		

Raadpleeg de bundel "Transversale eindtermen eerste graad"		
Leerkracht Lichamelijke opvoeding in team		
Eindtermen die te bereiken zijn op populatieniveau in team		
Transversale ET Burgerschap	Transversale ET Gezondheid	Transversale ET Cultuur
7.2 7.3 7.5 7.7 7.8 (SC 12) 7.10 (SC 12) 7.11 (SC 10)	brede basiszorg	
	1.14 1.15 (SC 14) 1.16 (SC 14) 1.17 (SC 14) 1.18 (SC 14) 1.19 (SC 14)	brede basiszorg
POV-2019-AB-T-K		
Evaluatie gebeurt door graadgroep olv graadcoördinator = gedeelde verantwoordelijkheid		

vakgebonden eindtermen - Lichamelijke opvoeding A & B

Onderwijsdoel	Evaluatie	Nummer	Type	Vakgebonden eindtermen											
				Nederlands	Wiskunde	Natuurwetenschappen	Techniek	ICT & media	Economie	Aardrijkskunde	Geschiedenis	Frans / Engels	Lichamelijke opvoeding	Plastische opvoeding	Muzikale opvoeding
SC - 1. Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid															
BS - Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken															
eindtermen	Lichamelijke opvoeding	leerkracht AV Lichamelijke opvoeding	1.2	X*	vakgebonden								vakgebonden		
			1.3	X*											
			1.4	X*											
			1.5	X*											
BS - Een fysiek actieve levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken															
eindtermen	Lichamelijke opvoeding	leerkracht AV Lichamelijke opvoeding	1.9	X*									vakgebonden		
			1.10	X*											
			1.11	A°											
			1.12	X*											
BS - Een veilige levensstijl realiseren door het correct inschatten van risicofactoren															
eindtermen	transversaal	team eerste graad olv graadcoördinator	1.13	X*	brede basiszorg (*)				brede basiszorg (*)		vakgebonden				
(*) De eindtermen worden aangereikt door de leerkracht via de brede basiszorg. De realisatie van de eindtermen wordt geëvalueerd op niveau van elke leerling.															

vakgebonden eindtermen - Lichamelijke opvoeding

1. Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid

1.2	ET-LO-1 De leerlingen stellen gezondheidsbevorderend gedrag binnen de schoolse context vanuit inzicht in het belang van preventie en mogelijke risicofactoren.			
	<table border="1"> <tr> <td>Bouwsteen</td> <td>Kennis en dimensies</td> </tr> <tr> <td>Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.</td> <td> Met inbegrip van kennis * Procedurele kennis - Strategieën om een gezonde levensstijl op het vlak van persoonlijke hygiëne te realiseren - Strategieën om een gezonde levensstijl op het vlak van voeding te realiseren - Strategieën om een gezonde levensstijl m.b.t. beweging te ontwikkelen Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen Affectieve dimensie*: Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten </td> </tr> </table>	Bouwsteen	Kennis en dimensies	Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.
Bouwsteen	Kennis en dimensies			
Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.	Met inbegrip van kennis * Procedurele kennis - Strategieën om een gezonde levensstijl op het vlak van persoonlijke hygiëne te realiseren - Strategieën om een gezonde levensstijl op het vlak van voeding te realiseren - Strategieën om een gezonde levensstijl m.b.t. beweging te ontwikkelen Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen Affectieve dimensie*: Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten			
1.3	ET-LO-2 De leerlingen passen technieken voor een correcte lichaamshouding en voor ergonomische principes toe.			
	<table border="1"> <tr> <td>Bouwsteen</td> <td>Kennis en dimensies</td> </tr> <tr> <td>Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.</td> <td> Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis: - Ergonomische principes * Procedurele kennis: - Technieken om principes van manutentie, staan, zitten en rughygiëne toe te passen Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen Psychomotorische dimensie: Een vaardigheid uitvoeren na instructie of uit het geheugen: de meest essentiële elementen van de beweging/handeling zijn aanwezig, maar nog niet consequent </td> </tr> </table>	Bouwsteen	Kennis en dimensies	Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.
Bouwsteen	Kennis en dimensies			
Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis: - Ergonomische principes * Procedurele kennis: - Technieken om principes van manutentie, staan, zitten en rughygiëne toe te passen Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen Psychomotorische dimensie: Een vaardigheid uitvoeren na instructie of uit het geheugen: de meest essentiële elementen van de beweging/handeling zijn aanwezig, maar nog niet consequent			
1.4	ET-LO-3 De leerlingen lichten de technieken voor eerste hulp bij ongevallen en noodsituaties toe.			
	<table border="1"> <tr> <td>Bouwsteen</td> <td>Kennis en dimensies</td> </tr> <tr> <td>Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.</td> <td> Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Basisstappen EHBO zoals de vier stappen van eerste hulp (volgens geldende richtlijnen) - Kenmerken, risicofactoren en theorie van de technieken bij volgende ongevallen: verstuiking, wonde, bloedneus, brandwonde - Kenmerken, risicofactoren en theorie van de technieken bij volgende noodsituaties: verdrinking, verstikking, hart- en ademhalingsstilstand Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau begrijpen </td> </tr> </table>	Bouwsteen	Kennis en dimensies	Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.
Bouwsteen	Kennis en dimensies			
Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Basisstappen EHBO zoals de vier stappen van eerste hulp (volgens geldende richtlijnen) - Kenmerken, risicofactoren en theorie van de technieken bij volgende ongevallen: verstuiking, wonde, bloedneus, brandwonde - Kenmerken, risicofactoren en theorie van de technieken bij volgende noodsituaties: verdrinking, verstikking, hart- en ademhalingsstilstand Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau begrijpen			

vakgebonden eindtermen - Lichamelijke opvoeding

1.5	ET-LO-4 De leerlingen passen technieken voor eerste hulp bij ongevallen in een gesimuleerde leeromgeving toe.			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Bouwsteen</th> <th>Kennis en dimensies</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.</td> <td> <p>Met inbegrip van kennis</p> <p>* Procedurele kennis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technieken en hulpmiddelen om eerste hulp bij volgende ongevallen toe te passen: verstuiking, bloedneus, wonde, brandwonde (volgens geldende richtlijnen) <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen</p> <p>Psychomotorische dimensie: Een vaardigheid uitvoeren na instructie of uit het geheugen: de meest essentiële elementen van de beweging/handeling zijn aanwezig, maar nog niet consequent</p> </td> </tr> </tbody> </table>	Bouwsteen	Kennis en dimensies	Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.
Bouwsteen	Kennis en dimensies			
Een gezonde levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.	<p>Met inbegrip van kennis</p> <p>* Procedurele kennis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technieken en hulpmiddelen om eerste hulp bij volgende ongevallen toe te passen: verstuiking, bloedneus, wonde, brandwonde (volgens geldende richtlijnen) <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen</p> <p>Psychomotorische dimensie: Een vaardigheid uitvoeren na instructie of uit het geheugen: de meest essentiële elementen van de beweging/handeling zijn aanwezig, maar nog niet consequent</p>			
1.9	ET-LO-5 De leerlingen voeren, conform de bewegingsnorm en rekening houdend met hun eigen fysieke capaciteiten, op veilige wijze bewegingen en activiteiten uit in verschillende omgevingen met nadruk op plezier in beweging en sport.			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Bouwsteen</th> <th>Kennis en dimensies</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Een fysiek actieve levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.</td> <td> <p>Met inbegrip van kennis</p> <p>* Conceptuele kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kenmerken van het eigen kunnen op het vlak van beweging: kracht, lenigheid, uithouding, snelheid, coördinatie en evenwicht (KLUSCE) - Bewegingsnormen op basis van actuele wetenschappelijke inzichten, zoals de bewegingsdriehoek - Preventieve waarden en risico's van beweging, zoals een veilige bewegingsomgeving, topsport, gezondheid, core-stability <p>* Procedurele kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technieken van bewegingsleer, zoals balanceren, wentelen, springen, rollen, klauteren, klimmen, ritmisch bewegen, lopen, vangen, werpen, terugslaan, vallen, mee- en tegengaan in beweging, ... - Technieken om eenvoudige, complexe en samengestelde bewegingen uit te voeren - Technieken om eigen fysieke doelen te stellen vanuit een groeiperspectief <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen</p> <p>Affectieve dimensie: Voorkeur tonen voor en belang hechten aan waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,...</p> <p>Psychomotorische dimensie: Een vaardigheid uitvoeren na instructie of uit het geheugen: de meest essentiële elementen van de beweging/handeling zijn aanwezig, maar nog niet consequent</p> </td> </tr> </tbody> </table>	Bouwsteen	Kennis en dimensies	Een fysiek actieve levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.
Bouwsteen	Kennis en dimensies			
Een fysiek actieve levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.	<p>Met inbegrip van kennis</p> <p>* Conceptuele kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kenmerken van het eigen kunnen op het vlak van beweging: kracht, lenigheid, uithouding, snelheid, coördinatie en evenwicht (KLUSCE) - Bewegingsnormen op basis van actuele wetenschappelijke inzichten, zoals de bewegingsdriehoek - Preventieve waarden en risico's van beweging, zoals een veilige bewegingsomgeving, topsport, gezondheid, core-stability <p>* Procedurele kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technieken van bewegingsleer, zoals balanceren, wentelen, springen, rollen, klauteren, klimmen, ritmisch bewegen, lopen, vangen, werpen, terugslaan, vallen, mee- en tegengaan in beweging, ... - Technieken om eenvoudige, complexe en samengestelde bewegingen uit te voeren - Technieken om eigen fysieke doelen te stellen vanuit een groeiperspectief <p>Met inbegrip van dimensies eindterm</p> <p>Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen</p> <p>Affectieve dimensie: Voorkeur tonen voor en belang hechten aan waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,...</p> <p>Psychomotorische dimensie: Een vaardigheid uitvoeren na instructie of uit het geheugen: de meest essentiële elementen van de beweging/handeling zijn aanwezig, maar nog niet consequent</p>			

vakgebonden eindtermen - Lichamelijke opvoeding

1.10	ET-LO-6 De leerlingen passen basis tactieken toe in verschillende spelvormen en binnen elke groep van sporten.	Kennis en dimensies
	Bouwsteen Een fysiek actieve levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Rollen in spel en sport, zoals beoefenaar, coach, scheidsrechter, ... - Regels van verschillende individuele en ploegsporten, terugslagsporten, dansante sporten * Procedurele kennis - Basis van spel- en sporttactieken binnen elke groep van sporten: individuele en ploegsporten, terugslagsporten en dansante sporten Met inbegrip dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen Psychomotorische dimensie: Een vaardigheid uitvoeren na instructie of uit het geheugen: de meest essentiële elementen van de beweging/handeling zijn aanwezig, maar nog niet consequent
1.11	ET-LO-7 De leerlingen aanvaarden winst en verlies in beweging en sport.* (attitudinaal)	Kennis en dimensies
	Bouwsteen Een fysiek actieve levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.	
1.12	ET-LO-8 De leerlingen hanteren principes van fairplay en teamspirit met nadruk op plezier in beweging en sport.	Kennis en dimensies
	Bouwsteen Een fysiek actieve levensstijl opbouwen, onderhouden en versterken.	Met inbegrip van kennis * Conceptuele kennis - Principes van fairplay en teamspirit * Procedurele kennis - Strategieën om fairplay en teamspirit te bevorderen Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen Affectieve dimensie*: Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten

transversale eindtermen - Lichamelijke opvoeding

1. Competenties op het vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid

1.13	ET-Gezondheid-1 De leerlingen verplaatsen zich veilig als voetganger en fietser in het verkeer in het kader van schoolse activiteiten. (transversaal) Bouwsteen Een veilige levensstijl realiseren door het correct inschatten van risicofactoren.	Kennis en dimensies Met inbegrip van kennis * Feitenkennis - Verkeersregels voor voetgangers en fietsers * Conceptuele kennis: - Risicofactoren voor voetgangers en fietsers * Procedurele kennis: - Strategieën om veilig te handelen in verkeerssituaties zoals veilig oversteken, correcte plaats op de weg innemen, rekening houden met blinde hoek, snelheid gemotoriseerde voertuigen inschatten en fietscontrole Met inbegrip van dimensies eindterm Cognitieve dimensie: beheersingsniveau toepassen Affectieve dimensie: Handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren voor waarden, opvattingen, gedragingen, gebeurtenissen, informatie, taken, strategieën,... geïnternaliseerd zijn, maar waarbij nog aandacht nodig is voor de balans tussen conflicterende aspecten Psychomotorische dimensie: Een vaardigheid in een andere vorm toepassen en integreren met andere kennis en vaardigheden. Essentiële elementen van de beweging/handeling zijn meestal aanwezig
------	--	--